

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 24—	K 22—	12—	6—	2—
celo leto naprej	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 22—	K 11—	11—	5-50	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan sredi tiskarne in prodajnice.

Inserati veljajo: petstopenjska petletna vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, redkarnice, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posredna tiskarna velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 35.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto skupaj naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 25—	K 13—	13—	6-50	2-30
za Nemčijo:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 30—	K 15—	15—	7-50	2-30

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravništvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 35.

Svetovna vojna.

Rusi vrženi čez Vislo. — Naše čete zavzele utrdbo Sandomierz. — Boji v Marmarošu. — Naše čete prepanjajo Ruse iz njihovih pozicij. — Na francoskem bojišču se je bojna črta podaljšala do severno od Arrasa.

NAŠA ARMADA V USPEŠNI OFENZIVI.

Dunaj, 6. oktobra. (Kor. urad.) Uradno razglasajo: Nepričakovano prodiranje nemških in avstro-ogrskih čet v rusko Poljsko je Ruse, kakor se zdi, popolnoma presenetilo. Sicer so pomaknili močne voje iz Galicije proti severu, vendar jih je zavezniška armada pri njihovem poskusu, da bi prečkali Vislo v smeri Opatow, potisnila preko reke. Naše čete so zavzele ruske utrdbe, ki branijo prehod preko Visle pri Sandomierzu. V Galiciji prodiramo po načrtu. Pri Tarnobrzegu smo odbili napad neke ruske pehotne divizije. — Namestnik šefa generalnega štaba pl. Höfer, generalni major.

UMIKANJE RUSKIH ČET Z OGRSKEGA. — NAŠA OFENZIVA PRI MARMAROS - SZIGETU.

Budimpešta, 6. oktobra. (Ogrski kor. urad.) Oficiozno poročajo: Naše čete so mogle tudi že pri Marmaros - Szigetu začeti z ofenzivo, ki bo, kakor je upati, Ogrsko v kratkem popolnoma očistila ruskih čet. Hitri beg ali pogin čaka tudi posameznih manjših oddelkov te ruske kolone, ki so se po gorskih potih priplazili v komitat Beszterze Naszod. Zazdaj so zadrževali njihovo prodiranje nekateri v bližini se nahajajoči orožniki. Vojaške čete, ki so potrebne, da onemogočijo ves poskus, so že na potu. Pri vseh vstalih prelazih prodiramo zmagovito čez ogrsko mejo.

LJUT BOJ PRI TECSÖ. — RUSI PRI KRACSFULVI PORAZENI.

Budimpešta, 6. oktobra. (Kor. urad.) Ogrski brzojavni in korespondenčni urad javlja iz Nyiregyhaze: Po uradnem poročilu iz Huszta se nahajajo naše čete od včeraj opoldne pri Tecsö v ljutem boju z Rusi. Naše čete zavzemajo korak za korakom ruske postojanke. Pri Kracsfulvi se je tudi vršil boj, ki se je končal s popolno našo zmago. Ruse smo deloma uničili, ostale pa smo vzeli. Tu tvori 2000 poljskih legionarjev našo predno četo.

Naše čete korakajo, da preženejo Ruse iz Marmaroša.

Budapester Korrespondenz javlja: Ruske čete, ki se nahajajo v komitatu Marmaros, ne skušajo prodirati naprej. Ojačenja, ki so bila poslana našim četam na pomoč, so prišla na svoje mesto. Smatrati je za gotovo, da bo v najkrajšem času tudi zadnja ruska četa iz Ogrske pogonjena.

Podrobnosti o bojih v Marmaros.

V budimpeštanskem »Magyarország« pripoveduje ranjenec o poteku bojev v marmaroškem komitatu. »Ko so se v sredo pojavile prve ruske predstraže, smo hoteli Marmaros - Sziget obvestiti. Toda — niti telegraf, niti telefon nista funkcionirala, žica je bila za našim hrptom odrezana.

Poslali smo jezdeca v Marmaros - Sziget, toda ta ni prispel na svoje mesto. Ker nismo vedeli, kako močan da je sovražnik, smo ga skušali z našimi 1200 mož broječimi četami zadržati. Še le pozneje smo izvedeli, da je bila ruska premoč velika.

Naš položaj je bil v toliko ugoden, ker smo se borili v ozkem prelazu, v pozicijah, ki smo si jih bili obcesti in železnici naprej pripravili in ker nas je podpirala artiljerija — med tem, ko se Rusom ni posrečilo opraviti svoje topove na primerna mesta. Neizrecno so se trudili, da pridejo s svojimi baterijami na hribe, toda naši topovi so jim ubijali moštvo, konji niso mogli vleči in ruski artiljeristi so morali končno z nepopisnim naporom in z velikimi izgubami spraviti topove sami na visoko ležeče pozicije.

17 ur smo na ta način zadržali Ruse, ki so utrpeli velike izgube, med tem ko smo imeli mi le malo mrtvih in ranjenih. Rusi so nas dvakrat z bajoneti naskočili, toda vsakokrat smo jih zavrnili.

Boj se je nadaljeval tudi v sredo ponoči. Rusi niso mogli pridobiti niti predterena. Končno pa smo morali uvideti, da nas je premalo. Med nami so se borili ljudje, ki so bili zadobili že več ran. Naš krepki odpor je sovražnika prepričal, da ima opraviti z jako močnimi četami in zato niti ni poskušal motiti naše umikanje. Skoraj polovica naših je bila ranjena. Morali smo se umakniti tudi radi tega, da obvestimo Marmaros - Sziget.

Iz Visovölgy smo mogli že telefonirati. Dobili smo povelje, da sovržnika še nekaj časa zadržimo. To smo v dobrih pozicijah med Visovölgy in Nagybecsk tud storili ter Ruse 6 ur zadržavali. Medtem smo mogli izprazniti za nami ležeče vasi. V četrtek zvečer smo se umaknili v Marmaros - Sziget; skoraj vsi smo bili ranjeni.

Rusi so se vsled našega odpora le počasi umikali in njihove predstraže so prispele še le v petek v Marmaros - Sziget.

Rusi v komitatu Marmaros.

»Pester Lloyd« poroča z dne 5. oktobra: V Marmaros - Sziget dosepe ruske čete tudi danes dopoldne niso poskusile nadaljnega in resnega napada.

V jutranjih urah je poskusilo par sto kozakov izpasti iz mesta Marmaros - Sziget in prodrati v smeri na Hosszmezö. Sprednje čete naših, tam se nahajajočih vojnih oddelkov, pa so jih sprejele s hudim ognjem; nekaj kozakov je padlo, drugi so pobegnili nazaj v Marmaros - Sziget. Sicer se tekom 6. oktobra v teh pokrajinah ni zgodilo nič bistvenega.

Kakor zatrjujejo dosedaj še nepotrjene vesti, se je baže pokazal majhen ruski oddelek tudi v bližini Taraczköza, severozahodno od Marmaros - Szigeta. Ta oddelek pa je takoj zbežal, ko so ga naši napadli.

Nasproti drugačnim vestem, je treba zopet z vso odločnostjo naglašati, da razen v Marmaros - Szigetu, v celih Karpatih, tako v komitatu Bereg, kakor v komitatu Ung, ni nobenega Rusa.

Tekom 4. in 5. oktobra je dospelo iz komitata Marmaros - Sziget kakih 3000 beguncev v Budimpešto. Ko je prebivalstvo slišalo, da se bližajo Rusi, je navalilo na vlake, da zbeže pred sovražnikom. Že dva dneva prihajajo vsi vlaki iz teh pokrajin polni do zadnjega kotička. Že 4. oktobra je bil naval na vlake v Marmaros - Szigetu tako velik, da je morala železniška uprava sestaviti posebne vlake za begunce in so vlaki odhajali tudi izven voznega reda. Mnogo ljudi se je moralo voziti tudi v odprtih vozovih. Večina je od svojega imetja rešila le prav malo.

Z bega iz komitata Marmaros - Szigeta, pripovedujejo begunci mnogo pretresljivih podrobnosti. Neka mlada mati je še v zadnjem trenutku skočila na vlak ter vesela, da je utekla Rusom, poljubovala blazinice, pod katerimi je imela svoje, par tednov staro dete. Ko pa se otrok ni zbudil, je vzdignila plenice in sedaj šele spoznala, da je bila otroka na begu izgubila. Nepopisno je, kako je bila mlada mati obupana.

Videti je bilo tudi otroke, ki so nosili svoje starše iz vlaka, starce in hrome, ki so se komaj plazili, stare ženske, ki so se tresle groze, vsem se je videla na obrazih strahovita beda.

Mestne in državne oblasti v Budimpešti so stale naenkrat pred težavno nalogo, da zbero, prehranijo in spravijo pod streho teh tisočev beguncev. Že 5. oktobra opoldne pa je bilo vse urejeno. Posestnik zabavišča v Mestnem gozdu je dal na razpolago tamošnje stavbe in mestna občina je postavila kuhinje. Stroške za prehrano nosi mestna občina. Za 6. oktober je bilo naznanjenih še nadaljnjih 2000 beguncev iz komitata Marmaros.

Dosedanje izgube srbske armade.

Listi poročajo, da je srbska armada izgubila dosedaj 14.000 mrtvih in več kakor 50.000 ranjenih.

FRANCOSKO - NEMŠKA FRONTA JE PODALJŠANA DO ARASA. — NEMŠKE ZMAGE PRI OPATOWU, OSTROWIECU IN RADOMU.

Berolin, 6. oktobra. (Kor. urad.) Poročilo Wolffovega urada: Veliki glavni stan dne 6. oktobra zvečer.

Neprestani poskusi Francozov, da bi obkolili naše desno armadno krilo, so bojno fronto raztegnili do točke severno od Arrasa. Zapadno od Lilla in zapadno od Lensa, so naše čete zadele na sovražno konjenico. V naših protinapadih preko črte Arras - Albert - Roye, se ni bilo nobene odločitve. Na bojni fronti med rekama Oise in Mase pri Verdunu in v Alzaciji - Lotaringiji, je položaj neizmenjen. Tudi izpred Antwerpna nimamo danes poročati ničesar posebnega.

Na vzhodnem bojišču smo ustavili rusko ofenzivo proti vzhodni Prusiji v guberniji Sawalki.

Od včeraj uspešno napadamo sovržnika pri Sawalki. V ruski Polji so nemške čete dne 4. oktobra repodile rusko gardno stroško brigado iz stranskih pozicij med Opatowom in Ostrowiecom, vjeli okrog 3000 mož in vpleni več topov in

strojnih pušk. Dne 5. oktobra smo pri Radomu napadli poltretjo rusko konjeniško divizijo in dele ivangorodske glavne rezerve ter jih potisnili proti Ivangorodu.

Kako izgleda v Antwerpenu.

London, 6. oktobra. (Kor. urad.) Korespondent londonskih »Times« slika položaj v Antwerpenu: V mestu še ni opaziti, da se nahaja sovražnik tako blizu. Gromenje topov, ki bombardirajo zunanje utrdbe, se ne sliši. Navzlic temu pa vlada velika razburjenost, na ulicah se gnete velikanska množica, tlak je raztrgan in kamenje nakopičeno za barikade. Vojaški vozovi in avtomobili »Rdečega križa« z ranjenci iz zunanjih utrdb prihajajo nepretrgoma v mesto ter zopet odhajajo. Čim se pokaže nov voz, dere množica proti njem, da izve kaj je »zunaj« novega. Trume beguncev prihajajo iz Lierre, Düffel in ostalih krajev okolice — slika obupa in bede.

Francozi pričakujejo novo prodiranje Nemcev proti Parizu.

Kopenhagen, 6. oktobra. (Kor. urad.) »Politiken« javlja iz Londona: Pariški gubernator je nasvetoval generalisimu Joffre, da se naj utrde vsa mesta pred Parizom, ki so jih bili Nemci pri prvem svojem prodiranju brez odpora zavzeli. Utrdbe naj bodo čim najbolj silne. Generalisimus je ta predlog odobril in utrdila se bodo naslednja mesta: Senlis, Gisors, Saint Maxent, Montmorency, Beauvais, Chantilly, Melun, Mantes in Meaux. Garnizije teh mest bodo tvorili rekruti letnika 1914 in pa armada, ki jo sestavlja general Pau v južni Franciji. Arzenali v Creuzotu izdelujejo dan in noč težke topove, ki odidejo sredi oktobra na bojišče. (Berlinski Wolffov urad pripominja k temu poročilu: Ta vest nam jasno kaže, da računajo Francozi z novim uspešnim prodiranjem nemške armade.)

Ruske priprave v Finski.

Dunaj, 6. oktobra. »Reichspost« javlja iz Stockholma: Begunci poročajo, da gradijo Rusi ob obali finskega zaliva močne utrdbe, v katerih nameščajo težke topove. Več azijskih ruskih armadnih zborov je v Finski koncentriranih, v kakšnem namenu in s katerim ciljem, ni znano.

»Gazetta Wojenna«.

Berolin, 6. oktobra. (Kor. ur.) Časnik poročajo, da izhaja na ruskem Poljskem pod naslovom »Gazetta Wojenna« (Vojni list) nov časopis kot uradno glasilo nemškega višjega poveljstva. Prva številka po udara, da mora zmagati pravična stvar in opozarja Poljake, da smejo svojo svobodo pričakovati le od zmage Nemčije in Avstrije.

Japonska pomoč Rusiji?

»Vossische Zeitung« poroča iz Kodanija: »Politiken« prinaša poročilo zanesljivega danskega, v Sibiriji živečega posestnika, ki pravi, da je srečal dne 26. septembra na potu iz Moskve v Memel, v Dünaburgu transporte japonskih čet. Železniško oboje je pripovedovalo, da je dospelo tja do tečaj 160 vlakov po 35 vozov iz Vladivostoka. V celem gre za 150.000 mož.

Ta vest se glasi zelo neverjetno. Ponovno od početka vojne so se pojavile vesti o japonskih transportih skozi Rusijo, pa celo oficijalne japonske osebe so te vesti dementirale ter so dostavile, da Japonska nima nobe-

nega interesa na tem, da bi se aktivno udeležila vojne v Evropi.

VELIKANSKA BITKA NA FRANCOSKEM.

Pariški »Temps« pravi: Vse vesti iz fronte potrjujejo, kar smo vedno trdili, da bo vojna zelo naporna in dolga. Videli smo, kako trdovratno se znajo Nemci braniti. Dasiravno se nahajajo v sovražni deželi, je njih odpor sila močen ter si moremo misliti, kako bi se borili šele potem, če bi se umaknili za svoje meje. Če bi prišlo do tega, kar je verjetno (!), da bodo naše čete vdrele v nemško deželo, bomo morali zelo previdno postopati. Gotovo moramo izkoristiti svoje zmage, ne smemo pa razsipavati svojih moči. Počakati moramo na učinek angleške in ruske akcije ter moramo končno računati z ekonomičnim faktorjem. Še dolgo je do onega časa, da bo padla zavesa za zadnjim dejanjem velike vojne drame.

Pariški poročevalec »Corriere della sera« piše: Kritiki soglasno priznavajo, da je nemško vojno poveljništvo izbralo v svojem poskusu, prebiti krog, točko, kjer bi bil uspeh s strani zaveznikov tudi upravičilen največje žrtve.

Kanal zaprt.

Kristijanija, 6. oktobra. (Kor. urad.) Uradno se objavlja: Od sobote je Kanal med 51° in 52° severne širine z minami zaprt.

Amsterdam, 5. oktobra. (Kor. urad.) Mali holandski parnik »Nieuwland« je zadel ob izlivu reke Humber na mino ter se potopil. Moštvo se je rešilo.

Uspehi nemške križarke »Lelpzig«.

Londonske »Times« poročajo iz Lime: Nemški parnik »Marie« je dospel z moštvo parnika »Bancfield« v Callao. Angleški parnik »Bancfield« je bila nemška križarka »Leipzig« potopila. »Bancfield« je imela s seboj 6000 ton sladkorja za Liverpool. Tovor je vreden 120.000 funtov. Kakor znano, je »Leipzig« potopila tudi angleško ladjo »Elfinor« v čilenskih vodah.

Boj med nemškimi križarkami in francosko topničarko.

Berolin, 6. oktobra. (Kor. urad.) »Berl. Tagbl.« javlja, da ste nemški križarki »Scharnhorst« in »Gneisenau« dne 22. septembra naleteli pred Paprete na otoku Tahiti na francosko malo topničarko »Zelee« ter jo uničili.

(»Zelee« je starejša francoska topničarka, ki ima le 650 ton deplacemeta.)

Japonski in angleški napad na Tsingtau odbit.

Berolin, 6. oktobra. (Kor. urad.) Posebni poročevalec lista »Berliner Zeitung am Mittag« poroča: Pri prvem naskoku na infanterijske abrambne gradnje v Tsingtau, so bili združeni Japonci in Angleži odbiti z izgubami 2500 mož. Učinek nemških min, topov in strojnih pušk je bil uničevalen. Desno krilo zaveznikov sta uspešno obstreljevali avstro-ogrski križarka »Cesarica Elizabeta« in nemška topničarka »Jaguar«. Nemške izgube so baže majhne. Japonci pričakujejo pomoči z Japonskega.

»Cesarica Elizabeta«.

Berolin, 6. oktobra. (Kor. urad.) Vse časopise pozdravlja uspešno pomoč avstro-ogrski križarki »Cesarica Elizabeta« pri Tsingtau in se ye-

seli, da se bo bojno bratstvo med Nemčijo in Avstrijo posvedočuje tudi na daljnem Vzhodu po skupnih bojih in skupnih uspehih.

Turška nevtaliliteta.

Carigrad, 6. oktobra. (Kor. ur.) Inspiriran članek »Ikdama«, odgovarja na napade, ki sta jih naperili petrograška »Novoje Vremja« in moskovski »Ikdama« izjavljajo, da ne dela Turčija za nikogar propagande ter varuje nevtaliliteto, vendar pa na način, da more braniti svoje lastne interese. Kar se tiče groženj, da bi mogli Anglija in Francija napasti in zasesti pristanišča mesta Sirije, tedaj se te ne morejo smatrati za resne, ker se je sedaj izlamski svet probudil iz dolgega spanja in bi bili obe imenovani državi izpostavljeni težkočam, če bi hoteli napasti Turčijo na ta način.

Ultimatum tripelentente Turčiji?

Rimski poročevalec »Vossische Zeitung« izve iz krogov, ki so v ozkih stikih s tamošnjim angleškim veleposlaništvom, da se z vsjo gotovostjo zatrijuje, da so države tripelentente zahtevale v obliki ultimatum od Turčije otvoritev Dardanel.

Oboroževanje Grške.

Dunajska »Polit. Korr.« poroča, da namerava Grška v najkrajšem času sklicati v Makedoniji nadaljnje širši rezervne letnike in sicer one od 24. do 28. leta pod orožje.

Vzeti antverpensi fort.

Poročevalec antwerpenskega »Handelsblada« potrjuje, da se nahaja ves sektor od Waelhema do Lierja v nemških rokah. Forti so popolnoma razdejani, izvzemši Waelhem. Zavzeti fort so vsi najmodernejske konstrukcije ter so bili mnogo močnejši, kakor oni pred Lüttichom in Namurjem. Šele leta 1908. je prodiral kralj Leopold II. s svojim predlogom, da se zgradi ta novi pas trdnjave. Leopold II. je zamislil te forte takrat kot obrambo proti Angliji. Nemci imajo sedaj najtrdnjavejšje pozicije Belgijcev v rokah, tako da o nadaljnjem poteku operacij ne more biti več dvoma.

Nemci so zavzeli te - le forte: Sila močna fort Waelhem s St. Catherine, reduti Dorpvelt in Boschbeek, fort Koningshoeyck, reduto Tallaert in močni fort Lier ter najbrže tudi nekoliko zadaj ležeči okop ob železnici pri Duffelu, o katerem pravijo Belgijci, da so ga Nemci sila močno obstreljevali. Ker pravijo Belgijci tudi, da so pregnali Nemce iz Lierja in da so se ti umaknili v Kessel, je domnevati, da Lier ne stoji več in da Nemci obstreljujejo sedaj fort Kessel.

Na zvoniku katedrale so Antwerpenci razobesili zastavo dunajske konvencije, da na ta način označijo cerkev kot historično umetno stavbo.

O učinkovanju nemške artilerije, poroča iz Christianije neki norveški inženir, ki pravi: Stanoval sem v Villevordu. Mesto je bilo zasledeno od nemških čet in na sosednjih holmih so bile postavljene nemške baterije s fronto proti Antwerpnu. Dva do tri kilometre zunaj mesta je stalo nekaj onih znanih 42centimetrovskih mozarjev. Prepovedano je bilo, bližati se tem velikim mozarjem bolj, kakor en kilometer. Najneprijetnejše med mojim bivanjem v Villevordu, je bilo neprestano silno grmenje topov, zlasti kadar so vsake pol ure govorili orjaški 42centimetrovski mozarji. Bilo je, kakor izbruh vulkana, pod katerim se je streslo vse mesto. Njih ogenj je vodila cela vrsta zasidranih balonov, ki so neprestano menjavali svoje mesto.

Ukradeni podmorski čoln.

Rim, 6. oktobra. (Kor. urad.) »Giornale d'Italia« poroča iz Ajaccio: Podmorski čoln, ki je izginil iz ladjedelnice firme Fiat v Sanct Giorgio, je zasidran v Ajaccio, kamor je došel v nedeljo pod varstvom francoskih vojaških oblasti. Isti list poroča iz Livorne: Danes jutraj sta dospela sem iz Ajaccio drugi poveljnik podmorskega čolna, Rocchi, in neki drug član moštva. Izpovedala sta pomorskim oblastim sledeče: Ko je priplul podmorski čoln na visoko morje, je baje poveljnik istega, Belloni, sporočil moštvo, da ima tajno misljo in da mora iti v Ajaccio. Po dohodu podmorskega čolna v Ajaccio, je pregovoril Rocchi, kateremu se je zdelo obnašanje Bellonijevo sumljivo, moštvo, naj odpove poveljniku pokorščino ter sporoči francoskim oblastim dejansko stanje. Francoske pomorske oblasti so zastražile podmorski čoln ter prosile vladu za nadaljnje odredbe. Vlada je odgovorila, da mora biti podmorski čoln na

razpolaganje italijanski vladi. Neki italijanski torpedni rušilec je baje že odplul, da prevzame podmorski čoln ter ga eskortira v Spania. Rocchi je mnenja, da je ves dogodek povzročila prenapetost Bellonijeva.

Rim, 6. oktobra. (Kor. urad.) »Messagero« poroča iz Spene: Ladjedelnica firme Fiat v Sanct Giorgio v Muggiano, je dobila ponoči od inženirja Rocchija, ki je bil na krovu izginolega podmorskega čolna, brzojavko iz Bastie, v kateri zahteva dovoljenja, da se sme vrniti. Ladjedelnica je Rocchiju brzojavno naročila, naj pouči moštvo, da naj ne uboga več Bellonija ter straži podmorski čoln, da prispe italijanski podmorski čoln, ki odpelje podmorski čoln.

Rim, 6. oktobra. (Kor. urad.) »Tribuna« poroča: Enemu naših sodelavcev so na francoskem poslaništvu izjavili, da se bo kmalu vrnil italijanski podmorski čoln Fiat - tovarne, ki je priplul v Ajaccio. Treba je le še uvaževati, na kakšen način se bo mogel čoln vrniti, kajti gre za nov slučaj v zgodovini mednarodnega prava.

Rim, 6. oktobra. (Kor. urad.) Ruski poslanik razglša, da je Rusija naročila iz ladjedelnice Fiat v St. Giorgio odpeljani podmorski čoln. Rusija je zaradi vojne prosila ladjedelnico, naj podmorski čoln zadrži. Rusija ni v nobeni zvezi z odpeljavo tega čolna.

KAKO SE HRANILJO ARMADE.

Na milijone vojakov se nahaja sedaj na bojiščih in med najglavnejše stvari, za katere je treba skrbeti, so hrana in municija.

Prehrana milijonskih armad je nad vse težavna, treba je zato velikega pomožnega aparata in ogromnih zalog. Treba je le pomisliti, da poje armada 1 milijona vojakov vsak dan do 1200 volov. Nemški listi priobčujejo sedaj podrobnosti francoskega aprovizirnega sistema, ki nam nudijo vpogled v komplicirano funkcijo prehrane bojujoče se armade.

Pri odhodu na bojišče nosi francoski vojak naslednja živila seboj: 2 porcije kruha, 2 kosa prepečenca, 3 porc. riža, 1 porc. posušene zelenice, 4 porc. soli, 4 porc. kave in sladkorja, 2 konzerve mesa, 2 porc. kondenzirane juhe; konjeniki še posebej 2 porc. ovsu.

Na aprovizirnih vozih, ki vozijo z vsakim polkom so naloženi: prepečenec za eden dan, mast za 2 dni, mes. konzerve za 2 dni, istotako kondenzirane juhe in oves.

Vsak armadni zbor ima poleg tega posebni aprovizirni vojni park, ki ima zalogo za 4 dni in vodi seboj tudi živo živino, katera zadostuje za nadaljna 2 dni.

Vojaški oddelki, ki se vozijo po železnici dobivajo svojo hrano dvakrat na dan v odmorih postajah. Prvič dobe pol litra juhe in 250 g konzervnega mesa, drugič 250 g mesa in četrt litra hladne kave. Ako imajo vozeči se oddelki tudi ponoči daljši odmor, dobe še pol litra hladne kave in 6 centilitrov žganja.

Vojna dnevna porcija francoskega vojaka znaša 750 g kruha, 500 g svežega mesa, 100 g zelenjave ali riža; hrana druge kategorije obstoja iz 750 g krompirja, 30 g masti, 25 g kondenzirane juhe.

Armadni zbor je z osebnimi in polkovnimi zalogami ter s svojim aprovizirnim parkom preskrbljen s hrano za 8 dni. Poljske peči arm. zbora, katerih je 24, spečejo v 36 urah 62.120 porcij kruha ali pa 57.000 porcij prepečenca.

V etapi, na varnem za fronto in vendar z njo v trajni zvezi se nahajajo večje provijantne zaloge. Te aprovizirne postaje imajo za vsak posamezni armadni zbor na razpolago: moko in sočivje za 12 dni, prepečenec za 2 dni, konzervirano meso za 3 dni. Poleg tega se na vsaki apro. postaji nahajajo staje, v katerih je živine za 10 dni.

KAKO SE JE SLOVENSKI FANT »PRETEPAL« S KOZAKI?

(Iz pisma ranjenega slovenskega vojaka.)

I.

... Kakor veš, sem pri armadni brzojavnem oddelku. Ta oddelk je imel štiri čete. Prva četa je dobila povelje, da mora do določenega roka napraviti brzojavno zvezo med krajem N. in R. 3. četi pa je bilo ukazano, da mora do 7. zvečer brzojavno zvezo med R. in J. Jaz sem bil poveljnik voja pri 4. četi. Ob 7. zvečer je telefoniral poročnik I. čete, da je zašel in da ne ve naprej. Ob 9. je javil, da se sploh več ne spozna, ob 10. pa, da je nekje na polju in ne ve ne naprej, ne nazaj. Ker ni napravil zveze s 3. četo, seveda nismo vedeli, če ni morda tudi ta četa kam zašla. Naš načelnik je ves nervozen

telefoniral, kaj da je in zahteval, naj gre naš poveljnik sam in stvar uredi. Ponudil sem se jaz za to posel, toda pod pogojem, ako mi dovolijo lebrati dva najboljša voza, 8 najboljših konj in 6 junakih fantov. Dali so mi jih. Vzel sem tudi dva finančna paznika, ki sta zala dobro pot v R. ter se odpravil ob 11. ponoči v smeri za 1. četo. Z električnimi svetilkami smo osvetljevali »kabelj« ter se vozili za njim. Ko smo prevozili 10 do 12 kilometrov, sta mi finančna paznika dejala, da je najbrže tu zavil poročnik na levo, kar je bilo napačno, in tako zašel. Na tem mestu sem presekjal kabelj, pritril svojega ter hotel ravno v smeri, ki sta mi jo pokazala finančna paznika, pričeti z delom za novo brzojavno progo, kar poči prvi strel, drugi, tretji.

Bili so to prvi streli, ki sem jih slišal tako blizu in ki so veljali meni in mojim ljudem. Čuden občutek, krčevito so se napele mišice na meni in nekaka kljubovalna jeza se je hipno porodila v moji notranjosti. Moji fantje so že ležali na trebuhu in odgovarjali s streli v smeri, kjer se je zablskalo. Tudi jaz sem se hitro vlegel ter mirno velel, naj ne streljajo, zakaj moral sem se orijentirati, kje je sovražnik in koliko približno da je neprijatelj. Kozaki so streljali dalje, mi pa smo molčali. To je bilo dobro, zakaj opazil sem, da so komaj kakih 50 do 70 korakov od nas in da jih, sodeč po streljih, ni veliko. Kozaki so izgubili smer proti nam, ker prvo je bilo, da so moji fantje ugasnili obe svetilki, kar sta storila tudi »trenaka« pri vozeč, ki so stali precej daleč od nas na cesti. Na moje povelje smo se plazili po trebuhu kakih 20 korakov v desno, potem v smeri proti strelom. Fantje so že imeli nasajene bajonete, zakaj ničesar drugega nam itak ni preostajalo, kakor naskok na nož. »Če bo, bo, ako ne, pa nas vzame vrag«, sem jim dejal. Pričimali so mi in mi tiho sledili. Tema je bila kakor v rogu. Ko smo se priplazili nekoliko bližje, sem jim tiho velel »pozor«, na to pa sem vstal ter zaklical: »Sturm, vorwärts, hurra!« Fantje so kričali za menoj, kakor da bi nas bilo 30. Poteklo je par trenutkov, kar so se naenkrat pojavile pred nami črne postave. Strelil sem prvič, tudi moji fantje so se ustavili ter strelili po enkrat. Tudi kozaki so oddali par strelom, na to pa je večina njih izginila, ostali pa so se obrnili proti nam. S prvim sem se menda spoprijel jaz. Butnil je proti meni z bajonetom, odskočil sem na desno, a mrcina me je vendar vjel z ostrino ravno v leva prsa (v bradavico, kakor sem pozneje konstatiral) ter mi odtrgal, ker sem se mu umaknil, velik konec bluže. V tem trenutku mu je seveda moj browning prodril prsa. Ustrelil sem ga iz bližine 1 metra. Z drugimi so »pomedli« moji fantje. Od utekljih kozakov ni bilo nič več videti in slišati. Ustrelili smo dva, ranili smo jih pet. Od mojih fantov sta bila ranjena dva, eden težko in ta je med potjo umrl.

Jaz sem kasneje zapazil, da sem dobil majhen »vbočaj«, 2 centimetra globoko. Malo krvi je bilo, pa je bilo dobro!

Isto noč so kozaki streljali še enkrat na nas, toda brezuspešno. Ob 6. jutraj sem prišel v R. in javil telefonično, da sem posel opravil. Od tam em moral zopet dalje, ker se je tudi drugi kamerad zgubil. S tem poslom sem bil gotov do pol 3. popoldne. Žel sem za to prvo pohvalo, da sem »ein Teufels kerl«. Vrnil sem se preko R. in N. k svojemu oddelku v Tomašov (na Ruskem).

Povedati ti moram še, da sem pri tej priliki izgubil vizitijerko, v kateri sem imel 20 kron in svojo legitimacijo, ker mi je ta mrcina žep na levi strani popolnoma odtrgal. Škoda za to lepo vizitijerko, pri Petričiču v Ljubljani mi jo je prav po ceni prodal dober moj znanec, brat Sokol.

Razpoloženje v Berlinu.

Norveški zdravnik dr. Mathiesen, ki je obiskal nemšč. lazarete, je v domačih listih popisal vtise, ki jih je dobil na Nemškem. Pravi, da so ga na Nemškem sprejeli izredno prijetljivo in da je mogel brez vseh težav potovati, koder je hotel. Mišljenje v Berlinu je vsesok navdušeno. Splošno velja samo en nazor: Nemčija mora za vsako ceno zmagati. Nikjer ni nič strahu, nikjer niti dvomov. Življenje je v Berlinu v obče tako, kakor je bilo pred vojno, samo da ponoči ni več tako hrupno in razposajeno po kavarnah. Oleda lišča so zopet odprta in so dobro obiskana. Moških je videti v Berlinu skoro ravno toliko, kakor pred vojno. Na ulicah je jako mnogo ranjenih oficirjev. Norvežani so zdaj v Berlinu zelo priljubljeni. Proti Francozom ni sovraštva. Vsak Nemec priznava, da Francozi pravzaprav niso

mogli nič drugega storiti, kakor se lotiti vojne. Sovraštvo pa je proti Angležem. Silno sovraštvo je proti zati, ker so Nemci računali, da se Angleška ne zaplete v vojno, ampak tudi zato, ker sodojo, da bodo Angleži onemogočili sklep miru tudi ko se nemški armadi posreči premagati Francoze in Ruse. — Dalje poroča omenjeni zdravnik, da je v nemških bolnišnicah znamenito preskrbljeno za ranjence in bolnike. Ravna se z vsemi enako, naj so Nemci, Rusi ali Francozi.

Praški »Čas« ima dopis iz Berlinu, v katerem je rečeno: Dejstvo, da so se deli nemške armade v drugi bitki pri Llovu skupno borili z avstrijsko armado, je silno utrdilo nemško - avstrijsko bratstvo, še bolj kakor dejstvo, da so avstrijske motorne havbice v Belgiji in na Francoskem pomagale nemški armadi. Ko je »Kölnische Zeitung« priobčila znani članek, v katerem je bilo rečeno, »da Nemci ne bodo nikdar pozabili avstrijskim narodom, da se v težkih urah bore ob njihovi strani«, je ves Berlin najprej mislil na Čeha. Nikoli se Čehom ni tako godilo v Berlinu, kakor se jim godi od tedaj. Ko so nemški listi razglasili slavo avstrijskih havbic, so Berlinci začeli Čeha imenovati brate. Urednik enega največjih berlinskih listov se je izjavil: »Vi, Čehi, ste zdaj naši bratje. Gledali boste, kako se bo po vojni vse premenilo. Poleti smo se Nemci raztepali po vsem svetu in zlodej nas je vodil največ na Angleško, na Francosko in na Špansko. Odslej bodo hodili k Vam na Česko.« Prej so morali markerji po kavarnah skrivati češke liste, zdaj jih leži po vseh kavarnah vse polno. Vojno navdušenje v Berlinu je brezmejno in splošno. Ta splošnost je Nemce same nekoliko presenetila, kajti mislili so, da bodo socijalni demokratje delali kak težave. Toda socijalni demokratje so odločno posvedočili svoje nemško mišljenje in se zavzeli za vojno še z večjo vneto, kakor na primer agrarni krogi. Kmetje so sicer z dušo in telom na strani svoje domovine, a tako vneti niso za vojno, kakor socijalni demokratje, ki pač vsi čuti, da bodo plačilo za njihovo izredno požrtvovalnost po vojni velike socijalne reforme. Ravno v mestih se vidi: čim več sinov, bratov itd. ima katera rodbina v vojni, toliko bolj je ponosna. Imena padlih in ranjenih se pač razglajajo v listih, a žalnih znakov ne nosi nobena prizadeta rodbina. Veliko nevoljo vzbujajo v Berlinu ponavljajoči se poskusi ameriškega prezidenta Wilsona za mir. Cesar in narod odklanjata posredovanja z vso odločnostjo, zlasti z ozirom na Angleško. Ta je izjavila, da se mora vojna nadaljevati, dokler ne bo Nemčija popolnoma premagana, zato smatrajo na Nemškem vsako mirovno posredovanje za popolnoma izključeno in hočejo boj nadaljevati do zadnjega moža. »Če je res« — se je izrazil visok general — »da želi ves svet, naj se zmanjšajo armade, potem ni do tega slabše poti, kakor namen, uničiti Nemčijo. Nemčija bo storila to, kar je storila za časa Napoleona I., oborožila bo vsakega moža, vsakega otroka, makari vsakega psa in vsakega mačka, samo da obrani svoje pravice.« Glede morebitnih mirovniških poskusov, razglajajo v Berlinu naslednja vodilna načela:

1. Treba je pred vsem dokazov, da so sploh mogoča mirovna pogajanja in ne zadostuje samo dobra volja Združenih držav. Predlogi prezidenta Wilsona nimajo nobene podlage, kajti Nemčija sploh ne more razpravljati o miru, dokler ni Angleška prekalala svoje parole o »uničenju Nemčije«.

2. Nemčija mora glede svojega ozemlja v Evropi ostati popolnoma nedotaknjena. O kolonijah bi se dalo morda govoriti, o evropskem teritoriju Nemčije pa absolutno nič.

3. Sosedne države se morajo za prihodnost odpovedati vsakemu pritisku na Nemčijo. Vsak Nemec ve, da je sedanja vojna samoobramba proti Rusiji, Franciji in Angleški. Obveljati mora načelo »Leben und leben lassen«, drugače ni govora o miru. — O tem se v Berlinu živahno debatira, a vedno s trdna zavestjo, da je Nemčiji zagotovljena sijajna zmaga.

Dnevne vesti.

+ Odlikovanja. Njegovo Velikanstvo je blagovolilo podeliti: red železne krone I. razreda z vojno dekoracijo v priznanje zmagovitega vodstva svojih korov: nadvojvodi Josipu Ferdinandu, generalu kavalerije Karlu Torstényu, generalu pl. Nadás, generalu pehote Hugonu Melnerju pl. Zweiensteinu, feldcajmajstru Pavlu Puhallu pl. Briog, generalu kavalerije Karlu baronu plem. Kirchbach auf Lauterbach, feldcajg-

mojstru Ivanu pl. Friedel; v priznanje izbornega službovanja pred sovrainikom generalu kavalerije Dezideriju Kolossaryu de Kolossar; vojno dekoracijo k redu železne krone prvega razreda v priznanje zmagovitega vodstva svojih korov generalu pehote Blažu Schemua; v priznanje izbornega službovanja pred sovrainikom generalu infanterije Hermanu Kövess pl. Köveshazza; red železne krone II. razreda z vojno dekoracijo brez takse feldmaršallautnantu Rudolfu Stöger - Steiner pl. Steinstädten, poveljniku 4. pehotne divizije Oskarju pl. Wittmannu; v priznanje izbornega službovanja pred sovrainikom generalmajorjem Rudolfu Kraussu, Alfredu Hochanowskemu pl. Korwianu; viteški red Leopoldovega reda z vojno dekoracijo brez takse v priznanje pogumne in uspešnega postopanja proti sovrainiku feldmaršallautnantu Edvardu pl. Kreysa, poveljniku c. kr. 13. domobranske infanterijske divizije.

+ Čestitka mestne občine ljubljanske. Povodom visokih odlikovanj, ki jih je podelilo Njegovo Velikanstvo poveljnikom naših domačih čet divizionarju ekscelenci Kraličku, brigadirju Schmidtu pl. Fussini, brigadirju Weberju, poveljniku 27. peh. polka, polkovniku baronu Stillfriedu, poveljniku 17. pehotnega polka, podpolkovniku Ventourju od istega polka, majorju Kravsu in stotniku Kalnu pri generalnem štabu domače divizije, je g. župan dr. Ivan Tavčar v imenu občinskega sveta in prebivalstva ljubljanskega odposlal imenovanim gospodom brzojavne čestitke.

+ Dr. Anton vitez Randa f. Na svojem posestvu Dobřichovice pri Pragi je umrl včeraj nagle smrti podprednik državnega sodišča in bivši češki minister-krajan profesor dr. Anton vitez Randa, v 81. letu svoje starosti. Do zadnjega se je čutil častitljivi starček čilega in zdravega, in še v ponedeljek zvečer je veselo občeval s svojimi prijatelji. Ponoči se mu je vtila kri in včeraj dopoldan je izdihnil svojo dušo. — Z vit. Rando je ugasnila ena najsijajnejših zvezd na nebu avstrijske znanosti, z njim je izgubil češki narod enega najslavnejših reprezentantov svoje visoke kulture, pa tudi neomajnega branitelja narodnih pravic. Smrt znamenitega češkega učenjaka pa pomenja veliko izgubo tudi za vse ostale Slovence. Vitez Randa je bil rojen 8. julija 1834 v Bistrici na Češkem. Komaj 26 let star je postal privatni docent za civilno pravo na takrat še nemški praški univerzi, kjer je kot prvi pričel predavati v češkem jeziku. Njegovo znanstveno delovanje na polju civilnega, osobito posestnega in trgovskega prava mu je pridobilo svetovno slavo. V mladih letih je dosegel vse akademične časti, in ker se je tudi politično udeleževal, ga je cesar že l. 1881. poklical v gosposko zbornico, kjer se je opetovano vztrajno zavzemal za pravice češkega naroda. Po odstopu ministra Rezeke, poletu 1904 je postal vit. Randa češki minister-krajan, na katerem mestu je vstrajal do junija 1906. Že zgodaj je postal vit. Randa član državnega sodišča, in po smrti grofa Schönborna mu je cesar podelil čast podpredsednika tega najvišjega ustavnega tribunala v Avstriji. Vit. Randa je bil tajni svetnik, član znanstvenih akademij v Pragi in Krakovu, častni doktor bolognske univerze in imetnik najvišjega odlikovanja za učenjake: častnega znamenja za znanost in umetnost. Veliki učenjak in zaslužni politik je bil tudi osebnost, priprčen človek, kakršnih je malo. Čast njegovemu spominu!

+ Armadni poveljnik Moric Aufferberg na Dunaju. »Grazers Volksblatt« poroča: Armadni poveljnik general pehote Moric Aufferberg, zmagovalec pri Zamoscu, ki je, kakor smo poročali, zbolel, je v petek zvečer dospel na Dunaj. Njegovo stanje se je med tem v toliko zboljšalo, da bo skoro gotovo v kratkem zopet mogel oditi na bojišče. — Prof. Dolinšek — mrtev. Prijatelj našega lista nam piše: V »Narodu« od 5. t. m. čital sem, da se pogreša g. prof. Dolinšek. — Jaz sem dobil od tovariša iz bojišča dopisnico, datirano 3. septembra — v koji mi piše: »Dolinšek mrtev«. Tovarišu je ime Zorko Tomažič, ki leži sedaj ranjen v Karansebesu v Banatu; isti je bil kot enoletni prostovoljec tudi pri 47. regimentu. Da mi tovariš poroča ravno o g. prof. Dolinšku je vzrok dejstvo, da je bil Tomažič učenec v osmem gimnazijskem razredu g. profesorja.

— Na bojišču so padli: Karel Schwab, stotnik c. kr. peh. polka št. 27; Ivan Taschl, c. kr. vojaški intendantni šef 6. pehotne divizije; Herman pl. Wimmer, rezervni kadet 17. peh. polka; dr. Karel Fischer, rez. praporščak poljskega havbičnega polka št. 3; Kurt Schuster, c. kr. poročnik peh. polka št. 4.

— Na severnem bojišču je padel Oton Tutta, oficijal Kranjske hranilnice in rez. poročnik bos. herc. peh. polka št. 2.

— Ranjen je bil na južnem bojišču poročnik dr. Stanko Jenčič, sodnik v Kranjski gori. Ranjenec leži sedaj v neki bolnici na jugu, pa se pripelje v kratkem v Ljubljano.

— Pogrešani vojak. Infanterist 47. pešpolka Rudolf Zdolšek, strokovni učitelj na Grmu pri Novem mestu, ki je bil v začetku vojne pridelen trenu kot »Fahrsoldat«, se pogreša že od 25. avgusta in so vsa poizvedovanja po njem zaman. Kdor o njem kaj ve, naj to blagovoljno sporoči njegovi materi, gospe Mariji Zdolšek v Žabji vasi, pošta Kandija pri Novem mestu.

— Ranjenci v Celovcu. — V rezervni bolnišnici št. 1. Od pešpolka št. 17: Infanteristi: Hubert Zaman, Franc Kervina, Franc Drinovc, Peter Magajne, Peter Semčič, Franc Zorc, Stanislav Zobič, Franc Zlebnik, Jakob Krakar, Valentin Kováč, Anton Reven; korporal Janez Raut; častniški sluga Janez Breitenberger; korporal Vid Kuznik; infanterista Janez Založnik, Jakob Malovič; korporal Matija Radolovec; infanteristi Franc Saje, Franc Leustig, Dominik Kaušek, Blaž Zajc, Anton Brankovič, Alojzij Orehovec, Anton Meglič, Mihael Novoselj, Franc Koderca; korporal Anton Erjavc; infanteristi Mario Ražem, Franc Zvolenk, Janez Krasovec; častniški sluga Vid Ambrožič; infanteristi Fr. Osredkar, Franc Krek, Jožef Plut, Franc Hrenn, Janez Zalokar, Ignacij Zagorjan, Rudolf Prettnar; korporal Alojzij Sebauc; deseterik Janez Arhar; infanterist Ludovik Bergant; štabni narednik Edvard Delark; infanteristi Janez Težak, Janez Babor, Herman Mihael Kordeš; četovodja Janez Boh; infanterista Leopold Serazin, Janez Blatnik; korporal, rez. Anton Novak; infanteristi Šimen Gerl, Fr. Malovašič, Fr. Schniderschitsch, Fr. Margon, Viktor Kosina; deseterik Matija Tellner; infanteristi Peter Osrekar, Matija Umek, Albin Kuhar; deseterik Miha Kleindienst; infanteristi Miha Kraut, Franc Legan, Anton Germ; deseterik Janez Bertonec, Jožef Zurman; infanterist Anton Oblak; četovodja Gašpar Pelko; infanteristi Vinko Oražem, Jože Kregar, Matija Galičič, Franc Novljan, Jožef Sinčič, Alojzij Puck, Vinko Jerab, Anton Orlič; korporal Oton Prettnar; infanterist Janez Ladiha, Franc Gorenc; korporal Leopold Lukek; infanteristi Alojzij Debelak, Anton Velkoverh, Alojzij Sladič, Anton Repič, Jože Draksler, Andrej Siej. — Poljski topničarski polk št. 9: Topničarja Karel Blueh, Karel Tronkar; četovodja Janez Waidacher; topničarja Herman Wellisch, Štefan Unterüberbacher. — Poljski lovski bataljon št. 8: Četovodje Jožef Pessentheimer, Ferdinand Schober, Janez Wedenig; lovci Jožef Škerbič, Franc Fink, Karel Salbrechter; četovodja Jurij Tammege, David Suntinger; patr. v. Volhenk Moser; tovcji Franc Pikalo, Jurij Hanin, Gottfried Köferle, Janez Schiehl, Friderik Maier, Franc Luschin, Tomaž Loerzer; podlovec Matija Krenn; lovci Jožef Untergantschnigg, Jožef Platzer; patr. vodja Matija Lorbek; podlovec Alojzij Jäger; lovci Anton Laure, Anton Alojzij Krainer, Alojzij Unterwegger, Jakob Pečnikar, Tomaž Liebetegger, Alojzij Konaver, Jožef Murgetz, Jožef Kosenc, Alojzij Puntchart, Jožef Lapitsch, Janez Budgar; podlovec Janez Bachler; patr. vodja Jurij Schuller; lovci Miha Just, Tomaž Mihor, Franc Massanek. — C. in kr. vojaška bolnišnica: Stotnik Žerjav, pešpolk št. 17; stotnik pl. Canisius, pešpolk št. 17. — Pešpolk št. 7: Deseteriki Viktor Thonhauser, Tomaž Stranik, Andrej Pressnig, Ambrož Nagler; korporal Herman Hasslacher; infanterist Franc Joschep; nad. rezervist Rudolf Orasch; deseterik Henrik Matersdorfer; infanteristi Jožef Bomasen, Rok Sorgo; deseterik Gašper Winkler; četovodja Štefan Ebner; infanterista Henrik Altersberger in Pavel Mörrth. — Poljski lovski bataljon št. 8: Lovca Franc Smertnik, Jožef Missbichler; patr. vodja Lenart Kreutzer; lovci Primož Smeričnik, Boštjan Gradinger, Valentin Kleinwein, Ferdinand Kužak, Anton Ponočnik, Anton Lončarič, Karel Krobak. — Pešpolk št. 17: Infanterist Franc Dornik. — Domobranski pešpolk št. 4: Infanteristi Janez Nussbaumer, Mihael Pichler, Jožef Zegina; korporal Jurij Herb; infanterist Gottfried Markut; deseterik Janez Thurnher; infanteristi Maks Gatzl, Jožef Jehnschatz, Valentin Uršič. — Poljski topniški polk št. 9: Topničar Janez Spindler. — Waisenhauskaserne. Pešpolk št. 7: Deseterik Anton Mubi; infanteristi Ludovik Brenner, Tomaž Winkler, Jakob Krainer; korporal Matija Rotter; infanterist Lovro Wallner; črnovojnik Jernej Pregl;

infanterista Janez Kraschitz in Andrej Unterlugauer. — Poljski topničarski polk št. 9: Deseterik Jožef Pock; topničar Mihael Speck; deseterik Franc Antloga; topničarja Martin Murn in Fran Kück. — Poljski lovski bataljon št. 8: Podlovec Matija Ertl; patr. v. Franc Niedertröjer; podlovec Jakob Sablatnig. — Domobranski pešpolk št. 4: infanteristi Janez Ulsneger, Peter Sgarbisa in Janez Lamegger. — Pešpolk št. 17: infanterist Janez Flapnik.

— Mestnemu magistratu došli darovi za zapuščene rodine v vojsko vpoklicanih vojakov: Uradništvo poštnega urada Ljubljana III.: Ravnikar Vekoslav 3 K, Tavčar Albina 1 K 50 v, Rakovec Jožica 1 K, Gilly Jožica 1 K, Rus Nikolaj, magistratni sluga, 2 K, učiteljski zbor c. kr. učiteljskega Ljubljana za oktober 39 K 70 v, Mazele Ivan 1 K, Vojevič Vinko, posestnik, 5 K, Vodišek Andrej 3 K, profesorski zbor I. državne gimnazije za oktober 30 K 17 v, Rudolf Anton, hranil. eksp. v p., 5 K, osobje poštnega in brzojavnega urada Ljubljana I. za oktober 194 K.

— Pregledovan e črnovojnikov za mesto Ljubljano se vrši dne 9. in 10. oktobra t. l. v Mestnem domu, in sicer dne 9. oktobra za črnovojnike, ki so v Ljubljano pristojni, dne 10. oktobra za črnovojnike, ki bivajo v Ljubljani pa niso v Ljubljano pristojni. Za potrjene črnovojnike, ki se prijavijo k skušnji za enoletno prostovoljstvo, se vrši skušnja dne 21. oktobra in 23. novembra na kadetnici v Mariboru. Pripominja se, da se je brez poziva zglasiti pri pregledovalni komisiji in da se oni, ki neopravičeno izostanejo izročje vojaškemu sodišču. V inozemstvu bivajočim črnovojnikom rojenim 1. 1892., 1893. in 1894. se je radi pregledovanja zglasiti pri najbližjem avstrijskem konzulatu, kje odpravijo pregledovanje in dobe nadaljnja navodila.

— C. kr. vojaško stacijsko poveljstvo razglasa: Kolesarji iz Ljubljane, ki so pripravljene prostovoljno vstopiti v kolesarske kompanije, katere se bodo ustanovile, se tem potom vabijo, da se snidejo dne 8. oktobra 1914 ob 8. uri zjutraj na starem dirkališču pod Tivolijem ter svoja kolesa seboj pripeljejo. Za vstop v kolesarske kompanije zamorejo se javiti najmanj 17 let stari avstrijski ali ogrski državljani, neomadeževane preteklosti, a) ki niso podvrženi vojni dolžnosti ali b) ki so bili kot črnovojni dolžnosti podvrženi nespособnim za orožje spoznani. Nedoljetni potrebujejo privolenje očeta (varuha) za prostovoljni vstop. Končni sprejem se izvrši po osem dnevnem službovanju za poskušnjo. Vse natančnejše podatke dobe aspirantje na zbirališču na starem dirkališču.

— Za sprejemanje in odpošiljanje na Kranjskem nabranih daril za naše vojske v vojni, posebno perila, oblačil in branil proti mrazu ustanovilo se je nabirališče pri c. kr. deželnem predsedništvu v Ljubljani. Delavne moči, s katerimi c. kr. deželno predsedništvo razpolaga, ne zadostujejo, da bi se zamoglo s sprejemanjem, inventariziranjem in odpošiljanjem daril spojeno delo hitro opraviti. Marsikateri gospodje vpokojeni častniki, vpokojeni uradniki in drugi prijatelji armade bodo gotovo radi pripravljeni, s prostovoljnim brezplačnim sodelovanjem pripomoči, da se zamore darila, katera patrijotična srca podarijo našim vrlim vojskujočim se vojakom čim prej doposlati. Taki gospodje se srčno prosijo, da naj se posvetijo temu plemenitemu delu ljubavi do bližnjega. Posebno vrednosti bi bilo sodelovanje v skladiščni stroki izvežbanih gospodov. Prijave naj se blagovoljno poslati c. kr. deželnemu predsedništvu v Ljubljani, Simon Gregorčičeva ulica šte. 20 I. nadst.

— V priznanje zaslug za »Rdeči križ« je nadvojvoda Salvator kot namestnik protektorja »Rdečega križa« v monarhiji podelil častni znak »Rdečega križa« II. razreda finančnemu svetniku dr. Karlu Weissu p. l. Veldenu v Trstu.

— Umirovjen je nadsvetnik pri tržaškem višjem deželnem sodišču Demeter Degioppanni. Njegovo veličanstvo mu je z najvišjo odločitvijo z dne 30. septembra tem povodom podelilo pristojbin prosto naslov dvornega svetnika.

— Razdejevanje podpor železničarjem iz različnih ustanov za leto 1914. V tekočem letu se bodo razdelile sledeče podpore: »Avstrijski železniški podporni sklad« za pomoči potrebne, za službo nesposobne železniške uslužbenice vseh kategorij, oziroma za njihove vdove in sirote. »Matije viteza Schönhergerja ustanova za avstrijske železničarje« za ubožne in vredne neaktivne uradnike in sluga, ki so pri izstopu bili na avstrijskih progah v službi ki so sicer vpokojeni ali provizionirani, a so z ozirom na svoje neznatne dohodeke potrebni podpore. »Morica barona Kö-

nigswarterja ustanova« za vdove in sirote, ki niso preskrbljene, dalje za take vdove in sirote, ki imajo sicer pokojnino, pa je kuratorji spoznal, da so podpore potrebni. »Ustanova za avstrijske železniške invalide« za take uslužbenice, oziroma delavce avstrijskih železnic, ki so pri izvrševanju službe se ponesrečili in bili telesno tako poškodovani, da sploh niso zmožni kaj zaslužiti. — Prošnje je oddati do 31. oktobra t. l. pri tajništvu glavnega kolodvora v Ljubljani.

— V Ljubljani ni kolere. Omenili smo, da sta se tudi v Ljubljani zgodila dva slučaja sumljivih bolezni, o katerih se je raznesla govorica, da gre za kolero. Zdravniška preiskava je dognala, da bolezni ni bila kolera.

— Pozornost na pecivo! Mnogo ljudi je, ki imajo to grdo navado, da pri kupovanju otipavajo pecivo. V časih kolere je to povrh še jako nevarno, kajti na ta način se nalezljiva bolezen najlažje prenese. Nujno torej priporočamo, naj ljudje to grdo navado opuste, prodajalcem peciva pa priporočamo, naj takega otipavanja na noben način ne dopuste.

— Živnostenska banka. Dne 1. t. m. je praznoval generalni ravnatelj Živnostenske banke gospod Apolo Růžička 25letni jubilej svojega delovanja v imenovanem zavodu. Nadravnatelj Růžička je v finančnih krogih znana oseba in se mu pripisujejo velike zasluge za razvoj ne samo Živnostenske banke — kot prvega reprezentanta češkega trgovskega denarništva — temveč tudi drugih denarnih organizacij na Češkem. Razven tega je deloval gospod ravnatelj Růžička uspešno in inicijativno na polju češke sladkorne industrije in trgovine ter je povzročil ustanovitev praške blagovne borze, ki zavzema v oddelku sladkorna častno mesto na svetovnem tržišču. — Klub uradnikov Živnostenske banke je izdal ob priliki jubileja slavnostno številko svojega »Vestnika«, v katerem so priobčeni interesantni članki izpod peres funkcionarjev Živnostenske banke in prijateljev jubilarja. Drugi češki listi prinašajo laskava poročila o delovanju nadravnatelja Růžičke na narodno-gospodarskem polju in o slavnosti, kojo so mu priredili upravni svet in uradništvo Živnostenske banke. Jubilar je prejel ta dan številno čestitk iz javnih in privatnih krogov.

— Eksport lesa. Državni zakonik objavlja izpremenjeno izvozno prepoved. Predmetni ukaz navaja znatno število predmetov, katere je prepovedano v inozemstvo izvažati. Za deželo Kranjsko in za naše gospodarstvo je posebej važnost, da je odpravljena prepoved za eksport lesa. Naši lesni interesenti morejo sedaj les izvažati, ne da bi bilo treba izposlovati si posebno izvozno dovolilo. Prepovedano je sedaj le še izvažati les sledeče vrste: Jamski les, ročaji za puške, železniški pragi, les za telegraf. V veljavi pa ostane izvozna prepoved za lesno ogelje. Kdor hoče eksportirati lesno ogelje, mora dobiti posebno dovoljenje od c. kr. finančnega ministrstva.

— Voja in loterija. Voja zani-ma vse kroge prebivalstva in naravno je, da je znatno pomnožila tudi število tistih, ki poskušajo svojo srečo v loteriji. Med tem, ko so možje, sinovi in bratje v vojni, zasledujejo seveda žene, sestre in hčere vse vojne dogodke z največjo pazljivostjo in nič se ni čuditi, če se jim o vojni tudi sanja. Sanje pa, pravilno razložene in prenešene v številke, veljajo pri ženskem svetu za verodostojno sredstvo, poskusiti srečo v loteriji. Število tistih, ki stavijo, se je torej znatno pomnožilo in sicer ne samo iz ženskih, ampak tudi iz moških krogov. Posebno mnogo stavijo ljudje na takozvane vojne številke: vojna 46, vojak 13, štab 90, ranjenci 47. Pa še druge številke so izkombinirale umne razlagateljice sanj: Pariz 36, bitka 54, hrabrost 4, artiljerija 18, velika novica 17, krogla 8. Naši ljudje so posebno navdušeni za generale Aufienberga in Danka in stavijo na visoko osebno številko 50. Seveda, v bolnicah je veliko gorja (št. 3, 12, 48), ampak naši vojak (št. 6), naši korporali (št. 16), naši visoki oficirji (št. 21) in polkovniki (št. 25) bodo svojo dolžnost sijajno izpolnili. Izbera številke je torej velika in je upati, da bodo vztrajni loteristi in loteristinj tudi prave izbrali in nanje kaj zadeli.

— Umri je v Spodnji Šiški št. 120 mesar in posestnik, gospod Martin Bevc, v starosti 62 let. Pogreb bo jutri popoldne ob 4.

— Kmetijska šola na Grmu. Meseca novembra se prične na Grmu novo šolsko leto za učenje zimske in letne šole. Zimska šola traja dve zimi od novembra do konca marca, letna šola celo leto od novembra do konca oktobra. Učenci plačujejo na mesec za hrano in stanovanje po 30 kron. Podpore potrebni sinovi kranjskih posestnikov se sodelujejo tudi

na prosta mesta. Prošnje, ki je kolekta prosta, je poslati ravnateljstvu šole na Grmu, do 25. oktobra t. l.

— Novi most čez Dravo. Ministrstvo za javna dela je povišalo državni prispevek za most med Dugošanci in Zg. Duplekom pod Mariborom od 35 na 70.000 K.

— Iz Hoč pod Mariborom. V Pivoli je padel posestnik Jernej Breznik pri trganju jakolk z jablance; zlomil si je tilnik in je bil pri priči mrtev. — V Zg. in Sp. Hoče, Rogozo, Bohovo, Razvanje, Pivolo, Slivnico in Orehovo vas je došlo kakih 300 beguncev iz Galicije, samih železničarskih rodbin.

— Ciril Metodova slavnost v korist »Rdečega križa« v Trstu. Priredila jo je šolska mladina C. M. šol od Jakoba v Trstu, na predvečer cesarjevega godu. Ker ne more drugače, je na ta način naša mladina položila svoj dar na altar domovine in pokazala, v kakem duhu jo vzgojujejo C. M. zavodi in kaka so njena čustva. Vse, kar je bilo proizvajano, je prišlo iz srca, zato je segalo tudi do src vsemu občinstvu, ki je do zadnjega kotička nabilo veliko dvorano »Narodnega doma«. Tržaški Slovenci so imeli priliko javno pokazati svoja nagnenja, in ista so izkazali z ogromno udeležbo na tej patrijotični prireditvi. Slavnost je počastil Njegova Jasnost g. namestnik princ Hohenlohe in gospa soproga princeznja Franciška Hohenlohe, katero je pozdravila učenka VII. razreda, Bak ter ji izročila kot poklonilo otrok šopek cvetic. Ob vstopu visokih gostov v ložo je šolska mladina, s spremljevanjem godbe zapela cesarsko pesem. — Spored so izpolnjevale same aktualne, bojne navduševalne pesmi. Otvorila je bila deklamacija S. Gregorčičeve pesmi »Za dom med bojni grom«. Sedel je venček narodnih pesmi »Moj dom«, sestavljen od družbenega učitelja E. Adamička. Nató zopet deklamacija A. Aškerca, »Poslednje pismo« in S. Jenka »Zimske večer«. Kot 4. točka, izbrane narodne pesmi »Slišala sem ptičko pet«, »Gozdlič je že zelen« in »Dva oblaka«, ki je tvorila višek pevskih točk. S tem je zbor končal! Vprizorila se je igra za otroke s petjem »Stari vojak«, ki jo je nalašč za to priliko sestavil * (družbin učitelj). Marsikomu je izzabila solzo v oko deklamacija S. Gregorčičeve »Odkolovanje«. Nato je sledil nastop, ki je vzbudil viharo navdušenje po vsej dvorani. Nastopili so fantje v vojaških uniformah in zapeli venec »Slovenskih vojaških narodnih pesmi«. Sklep je tvorila živa slika: Za cesarjem so združene kronovine monarhije, simbolčno označene v grbih kronovin; na cesarsko zastavo, pred cesarjem, prisega belo-rdeča in belo-modro-rdeča zastava: Tržaški Slovenci prisegajo zvestobo Habsburgu in monarhiji; vojaki naših polkov prisegajo z meči ali dvignjenimi prsti zvestobo cesarju. Vsi zapojejo slavo pesem »Živi svitli cesar naš!« Ob otvoritvi žive slike je dalo občinstvo duška svojim čustvom z glasnimi slava - klici na cesarja. Visoka gosta sta se zelo pohvalno izrazila o prireditvi, posebej sta pa pohvalila blag namen prireditve. Marsikomu so se porosile oči med predstavo spominjajočemu se sedanjih dogodkov. »Otroci so nastopili jako samozvestno, na čemer gre hvala našemu učiteljstvu, piše »Edinost«. Posebej pa je treba omeniti, da je bilo vse priučeno od 18. septembra do 3. oktobra, na čemer gre posebej pohvala g. pevovodji, družbenemu učitelju K. Mahkoti, za njegovo veliko požrtvovalnost v korist ugleda Ciril Metodove družbe in njenih šol. Slavnost so še počastili namestništveni podpredsednik g. grof Attems, zastopnik »Rdečega križa« Minio, g. dež. šol. nadzornik Matejčič, dr. poslanca gg. dr. Gregorin in dr. Rybář. deželna poslanca dr. Wilfan in dr. Slavik, g. policijski nadsvetnik Vračko, član glavnega vodstva C. M. družbe g. dr. Abram in še mnogo drugih odličnih gostov. Materijalen uspeh je kljub skrajno nizkim cenam — z ozirom na razmere zelo velik. Ker se čisti dohodek razdeli za »Rdeči križ« in za nakup šolskih potrebščin revnim otrokom vpoklicanih na C. M. šolah, se bo prireditve obnovila. Z lahkoto lahko rečemo, da je v odličnem trenutku dokazala slovenska tržaška mladina, da je Ciril Metodova družba v visoki in še višji meri vredna podpore, ki jo država daje njenim tržaškim šolam.

— Gališki begunci v Gradcu. Za otroke, ki so jih gališki begunci pripeljali seboj v Gradec, se ustanove posebni poljski razredi na nekih ljudskih in meščanskih šolah in obenem so starši že storili primerne korake, da se ustanovi provizorična poljska gimnazija.

— Slovenci na Dunaju. Gospodje, ki so zahajali k rujavemu jelenu na

Dunaju, zahajajo od 1. oktobra začeni vsako soboto v rotovsko klet. — Sevnican.

— Druga vrata, levo, krasna vese-logra v 3 dejanjih, je povzročila večeraj pri prvotnih predstavah v kinematografu »Ideal« obče priznanje in bučen smeh. Humorja polna zmešnjava nam predločuje tridesetdnevni smešni lov v samo tridesetih minutah. — Tudi senzacionalna vohunska drama »Admiralova pisma«, je imela popoln uspeh. Velezanimivi so posnetki z bojišč »Eikovega tedna«.

— Nezgoda. Predčerašnjim je delavec Franc Korbič na Scagnettijevi cirkularni žagi prikrajševal frize ter spodrsnil z levim kazalcem v žago. Zaga mu je prst tako poškodovala, da je moral delo zapustiti in iskati zdravniške pomoči.

— Lepo grozdič je imela danes na Pogačarjevem trgu neka branjevka. Grozdič je bilo iz Vipave in so nekateri grozdi tehtali po 1 kg.

— Razredna loterija. Zadele so srečke št. 62.383 — 60.000 K; št. 52.350 — 10.000 K; št. 67.970 — 10.000 K in št. 156.298 — 5000 K.

Brzojavna poročila.

Sin grofa Berchtolda kot prostovoljec.

Dunaj, 6. oktobra. (Kor. urad.) Grof Louis Berchtold, sin ministra zunanjih del grofa Berchtolda, je, kakor je izvedela korespondenca Wilhelm, prostovoljno vstopil kot novinec v 6. dragonski polk.

»Ostmarka«.

Berolin, 6. oktobra. (Kor. urad.) »Lokalanzeiger« javlja, da je glavni odbor društva »Ostmark« z ozirom na hvaljevredno postopanje Poljakov v sedanji vojni sklenil, da opusti to društvo svoje delovanje in da svojo organizacijo na razpolaganje »Rdečemu križu«. (Opomba: »Ostmarka« je društvo, ki je delalo na pomembnejem Poljakov na Nemškem.)

Schäffer in Hercigonja obsojena.

Zagreb, 6. oktobra. (Kor. urad.) Sodišče je obsodilo trgovska akademika, Schäffera in Hercigonjo, prvega radi poskušene atentata na hrvatskega bana, drugega radi veleizdaje, na 5, oziroma 8 let težke ječe.

Kolera.

Dunaj, 6. oktobra. (Kor. urad.) Sanitetni oddelek notranjega ministrstva sporoča: Dne 6. oktobra so bakteriološko konstatirali po en slučaj azijske kolere v Tešnju (Slezija), kakor tudi v Krakovu in Novem Sandecu (Galicija). V Tešnju in Virakovu gre za vojake, v Novem Sandecu za nekega strojevodjo.

V Srbiji ni kolere.

Sofija, 6. oktobra. (Kor. urad.) Poročilo »Agence Telegraphique Bulgare«: Srbski tiskovni urad v Nišu sporoča z dne 4. oktobra: Opetovano v inozemskih časopisih objavljene vesti, da divja v Nišu kolera, so absolutno neosnovane. Niti v stari Srbiji, niti v novi Srbiji ni bil konstatiran noben slučaj kolere.

Vstaja v grški Makedoniji.

Sofija, 6. oktobra. (Kor. urad.) »Dnevnik« poroča: Tudi v grški Makedoniji se vstaja vedno bolj širi. Tam delujejo predvsem muslimanske čete, ki štejejo do 200 mož. — Ena izmed teh čet je razdrla med Ostrovem in Vladovom pri Vodeni tri železniške mostove. Ena bolgarska četa se je pretekli četrtek 8 ur borila s Srbi pri Gevgeliju ter se umaknila v popolnem redu.

Ponesrečena zrakoplovca.

Poznanj, 5. oktobra. (Kor. urad.) Pri Janowitzu sta padla na tla pred kratkim za poročnika imenovani pilot Stiefvater in njegov spremljevalec, častnik Pappe. Oba zrakoplovca sta bila na mestu mrtva.

Begunci iz Antwerpna.

Antwerpen, 5. oktobra. (Kor. ur.) »Rotterdam Courant« javlja iz Perlenzena z dne 4. oktobra: Parniki izkrcavajo begunce iz Antwerpna. Belgijska vlada je izdala nasvet, naj se vse ženske in otroci odpošljejo iz Antwerpna.

Avtomobilska nezgoda soproge generala pl. Einema.

Berolin, 6. oktobra. (Kor. urad.) Sročil je trčil avtomobil, v katerem je sedela soproga poveljujočega generala pl. Einema, s tako močjo ob neki tramvajski voz, da je ta skočil s tira. Sprednji del avtomobila je bil popolnoma razbit. Gospa pl. Einem in sofer sta zadobila težke notranje poškodbe.

Potres v Mali Aziji.

Carigrad, 6. oktobra. (Kor. ur.) Potresni sunki v pokrajini pri Bon-duru in Sparti se nadaljujejo. Od 5000 hiš jih je bilo v Sparti popolnoma razrušenih 3000, 1500 ljudi je bilo ubitih. Vseh žrtev je okrog 4000.

Dalmatinova ulica Stav. 10.

**Priporočamo našim
gospodinjam**

KOLINSKO CIKORIJO

iz **edine slovenske**
tovarne v Ljubljani

B. Götzl

Krasne novosti jesenskih in zimskih oblek, površnikov
domačega izdelka. Za naročila po meri največja izbira
tu- in inozemskega blaga.

Brez konkurence! Solidna postrežba! Najnižje cene!

LJUBLJANA,
Mestni trg št. 19.

Ema Šinkovec, Ljubljana, Stari trg št. 8

priporoča svojo raznovrstno zalogo perila, bluz, pletenin
domačega izdelka ter potrebščin za šivilje.

Podpletanje nogavic.

Najnižje cene.

Točna postrežba.

Modni salon

Stuchly-Maschke

Zidovska ulica št. 3 Dvorski trg št. 1.

priporoča svojo veliko zalogo okusnih najnovejših
damskih in otroških klobukov, športnih čepic in
vse v modistovski obrt spadajoče stvari
po najnižji ceni.

C. kr. priv.

občna zavarovalnica

Assicurazioni Generali v Trstu

Ustanovljena leta 1831.

Janstveni zakladi znašajo nad 456 milijonov kron.

Poslovni izkaz

zavarovalnega oddelka za življenje.

	meseca sept. 1914	od januarja 1914
Vložilo se je ponudb	360	14.535
za zavarovano vsoto	K 4.376.494.76	K 125.943.921.71
zgotovljenih polic je bilo	353	12.376
za zavarovano vsoto	K 3.793.546.51	K 106.434.904.31
naznanjene škode znašajo	K 1.140.247.56	K 9.472.816.70

Št. 18.551.

3454

Razglas.

V smislu deželnega zakona s 17. dne junija 1870, št. 21 dež. zak. o var-
stvu zemljiških pridelkov proti škodi gosenic, broščev in drugih škodljivih
mrčesov, se naroča vsem posestnikom, uživalcem in najemnikom zemljišč v
ozemlju mestne občine ljubljanske, da jim je

do 15. novembra letos

svoje sadno in olepševalno drevje, grmovje, seči, lesene vrtno plotove in hišne
stene na vrtovih, na poljih in na travnikih očistiti zapredenih gosenic, mrčesnih
jajec in zapredkov (ličink) in sežgati, ali kakor si bode pokončati nabrana go-
seničja gnezda in jajca.

Prav tako je gosenice, ako se pomladi pokažejo na drevju, grmovju in
rastlinah, kakor tudi zapredke pokončati kakor hitro mogoče, a najdalje
do 15. maja.

Kadar se drevje, ki so ga napadle gosenice, poseka ali kadar se veje, ki
so jih napadle gosenice, odsekajo, tedaj se tako drevje oziroma take veje ne
smejo pustiti v tem stanu ležati, ampak morajo se gosenice obrati od njih ali
drevje in veje precej sežgati.

Dalje morajo gori inenovane osebe hrešče, dokler letajo, od svojega
sadnega in lepotebnega drevja, lepotebnega grmovja in drevoredov, potem od drevja
ob gozdnih roboh v istih slučajih, kjer je tega treba zaradi bližine, vsak dan,
zlasti ob ranih urah ostreži in pokončavati ali obračati kmetijstvu na korist.

Na polju se morajo črvi (podjedi, ogrei) pri oranju ali kopanju zemlje
precej za plugom, motiko ali lopato pobirati in takoj pokončati.

Če se bode kdo obotavljal gori navedena opravila izvršiti do določenega
časa, jih bode mestna občina dala izvršiti na njegove stroške, vrhu tega pa se
mu naloži na korist občinske blagajne globa od 2 do 20 K, in če bi se to
ponovilo, do 40 K; kdor bi ne mogel plačati globe, bode kaznovan z zaporom
od 12 ur do 4 dni.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 3. oktobra 1914.

čevljarska pomočnika

se sprejmeta takoj pri 3418

K. Blas, Ljubljana, Rimska c. 21.

Dober prostor

za manufakturno trgovino z
opravo vred se dobi v mestu
na Slovenskem.

Dopisi pod „Dober prostor“ na
upravn. »Slov. Narod«, 3443

Najboljša in najzdravejša

barva
za lase in brado

je dr. Dralle „NERIL“, ki daje
sivim in pordečim lasem njih prvotno
naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla,
rjava, temnorjava in črna v steklenicah
z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Tranco št. 1.

Lasne kito, podlase in mrežice
vseh vrst; medelilšče in toaletne
potrebščine itd.

Dr. Kajetan Grandi

v Tuenina Tirolskem

izjavlja, da je svojim bol-
nikom

tinkuro

za želodec

lekarnarja Piccolija

v Ljubljani, Dunajska cesta

večkrat zapisoval pri razno-
vrstnih boleznih prebavnih
organov in vedno z naj-
boljšim uspehom.

Steklenica 20 vin.

Proti prahajem, luskinam

in izpadanju las

deluje najboljša zdravila

Tanno-chinin tinktura

za lase

katera okrepčuje lasišče, odstranjuje

luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodilom 1 krono.

Razpošilja se s obratno pošto ne manj kot

2 steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil,

medic. mil. medicinal. vin, specialiti-

et, najfinjših parumov, kirurških

obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani Resljeva cesta št. 1.

poleg novega Franjočevega

in bli. mostu. 10

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi

člani bolnišniških blagajin (zdrav. zbornice),

a. kr. tobačne tovarne in okr. bolnišnice

blagajna v Ljubljani.

Auto Kranj-Ljubljana

bo vozil od ponedeljka, dne 5. oktobra dvakrat na dan in sicer:

Dopoldne ob 7. uri iz Kranja v Ljubljano za ceno 1.50 K.

Dopoldne ob 11. uri iz Ljubljane v Kranj za ceno 1.50 K.

Popoldne ob 1. uri iz Kranja v Ljubljano za ceno 2.— K.

Popoldne ob 5. uri iz Ljubljane v Kranj za ceno 2.— K.

Ob petkih dopoldne vožnja prekinjena zavoljo snajenja auta.

S tem se nudi slav. občinstvu ugodna prilika in z nizko ceno
tudi dopoldanska zveza z Ljubljano ter se prosti po možnosti posluževati
se te vožnje zlasti, ker bi se v slučaju, da bi bilo premalo prometa
morala prekiniti dopoldanska vožnja.

3411

Avtomobilna zveza.

C. kr. avstrijske državne železnice.

VOZNI RED

Izvešček z veljavnostjo od 1. septembra 1914.

Z veljavnostjo od 1. septembra 1914 bodo vozili do preklica v okraju
tukajšnjega ravnateljstva spodaj navedeni vlaki po od 1. maja 1914 veljavnem
poletnem voznem redu. Teh vlakov se lahko poslužujejo vsi civilni potniki
brez prisilnega legitimiranja.

Civilni potniki, ki se peljejo v Pulj, morajo imeti legitimacijo od
a. l. kr. poveljstva vojne luke v Pulju.

ODKOD iz Ljubljane glavni kolodvor,

samo osebni vlaki:

6-00 zjutraj v Kranj (Tržič), Jesenice, v

Trbiž.

8-05 dopoldne v Grosuplje (Kočevje),

Trebnje (St. Janž), Novo mesto, (Straža-

Toplice), Bujbarci.

11-30 dopoldne v Kranj, Jesenice, Trbiž.

12-52 popoldne v Grosuplje, Trebnje,

Novo mesto (Straža-Toplice), Bujbarci.

6-25 zvečer v Grosuplje (Kočevje), Treb-

nje, Novo mesto, Bujbarci.

10-01 ponoči v Kranj, Jesenice, Trbiž.

PRIMOZ v Ljubljano glavni kolodvor,

osebni vlaki:

7-25 dopoldne iz Jesenic, Kranja (Tržiča).

8-56 dopoldne iz Novega mesta, Treb-

nje (St. Janža), Grosuplja (Kočevja).

11-16 dopoldne iz Trbiža, Jesenic, Kranja

2-35 popoldne iz Bujbarcev, Novega

mesta (Straža-Toplice), Trebnjega, Grosuplja

8-20 ponoči iz Trbiža, Jesenic, Kranja,

(Tržiča).

9-23 ponoči iz Novega mesta, Straže-

Toplice, Trebnjega (St. Janža), Grosuplja,

(Kočevja).

Kamniška železnica.

ODKOD z državnega kolodvora v Kamniku

z mešanimi vlaki

11-40 dopoldne in ob 7-15 zvečer.

PRIMOZ iz Kamnika v Ljubljano ob

6-42 zjutraj in ob 2-41 popoldne.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Kavarna Austrija.

Podpisana slavnemu občinstvu najljubše javljata, da sta
svojo kavarno iz Resljeve ceste 1 preselila na

vogal sv. Petra ceste in Radetzkega ceste

ter bodeta isto tamkaj pod starim naslovom

Kavarna „AUSTRIJA“

najprej vodila. Kavarniški prostori so popolnoma na novo adap-
tirani, ter najmoderneje opremljeni. — Prijateljem biljarda sta
na razpolago

dva nova Seifert-biljarda

Ob enem zahvaljujeva se vsem p. t. gostom za dosedanje
naklonjenost ter se i za bodoče najtopleje priporočava, zagotav-
lja izborna postrežbo.

V Ljubljani, dne 4. oktobra 1914.

Z odličnim spoštovanjem

Ivan in Fani Stritar.

Kavarna Austrija.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

„ Delniška glavica 8.000.000 kron. „

Stritarjeva ulica št. 2.

Novopostavljeni fond 1.000.000 kron.

Poslovalnica l. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Spiljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižico in na tekoči račun

4 1/2

Kapital in prodaja srečke in vrednostne papirje

ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2

vseh vrst po dnevnem kurzu

Opozorjamo pri nakupu vsakovrstnega obuvanja za dame, gospode in otroke na edino moderno domače podjetje te stroke tovarno Peter Kozina & Ko. v Tržiču. Tvrška ima v Ljubljani, Breg šteč. 20 veliko zalogo samolastnih, priznanih najboljših in za vsako nogo priležnih izdelkov. Cene vsled tega, ker je blago naravnost iz tovarne, brez konkurence.

FRAN KRAIGHER,

krojač, Ljubljana, Gosposka ulica 5
se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje oblek

po najnovejšem kroju. Radi normalnih razmer in velike zaloge blaga izdelujem sedaj obleke in zimsko suknje iz lastne zaloge proti takojšnjemu plačilu za 10% ceneje. — Z odlični spoštovanjem se priporoča

3406

Fran Kraigher.

Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev

registrirana zadruga z omejeno zavezo.

Tovarna na Glincah pri Ljubljani.

Priporoča se slavemu občinstvu za izvrševanje

Prevzema kompletne oprave za

portalna, stavbna, pohištvena, mizaraka, delo.

hotelo, kavarne, vile, gostilne, privatna stanovanja.

Izdeluje se v lastni najmodernejši opremljeni tovarni na Glincah in se jamči za solidno delo.

Proračune se določijo na zahtevo brezplačno in v najkrajšem času.

Manufakturst in prodajalka

manufakturne ali modne stroke, dobro izurjena, se z zelo upodnimi pogoji takoj sprejme.

3414

Ponudbe: „Poštni predal št. 44“, Celje.

A. & E. Skaberné

Ljubljana, Mestni trg 10.

Specijalna trgovina pletenin in trikotaže.

Velika zaloga različnega perila za vojake iz čiste volne in velblodje dlake in sicer: snežne kučme, telovniki, triko jopice, srajce in spodnje hlače, nogavice, sliperji, dokolenice, rokavice, različni ščitniki za vrat, prsa, kolena itd. Odeje iz velblodje dlake. — Tetra perilo. — Spalne vreče. Plašči in predpasniki za strežnice Rdečega križa. Volna za platenje.

LOKAL

v prometni ulici, svetel in prostoren, pripraven za kako obrt ali pisarno, se odda v Gradščini šteč. 13;

Istotam se ogleda 3450

mesecna soba

s posebnim vhom.

Slamereznice za pogon z roko ali s silo, vrtila, mlne za moko, stiskalnice za sadje in grozdje, motorje, reporeznice, patentovane brzoparilne kotle različnih sistemov, sušilnice za sadje, kotle za žganje dobrega domačega izdelka, sojalne stroje ter vsakovrstne druge poljedelske stroje sloviti tovarni, zajamčeno brezhibnih, po znano

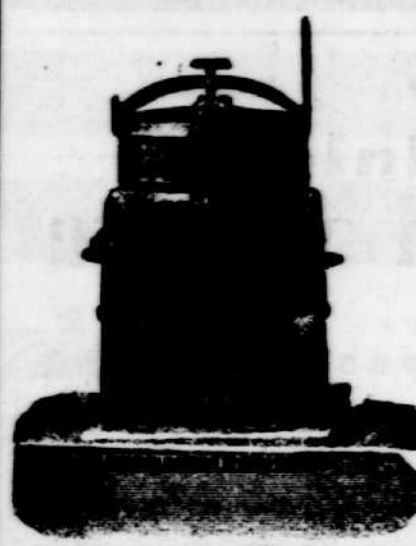
najnižjih cenah priporoča

edina domača razpošiljalnica poljedelskih strojev

FR. STUPICA v Ljubljani,
Marije Terezije cesta šteč. 1.

Velika zaloga izvrstnih petij od najenostavnejše do najfinije izpeljave ter razne železnine, orodja, strojev za industrijo, stavbenega materiala i. dr.

Cene najnižje!
Postrožba poštna in točna.
Ceniki interesantom brezplačno na razpolago.

Kongresni trg 6. Velika zaloga Jurčičev trg 3.

najfinejših, trpežnih in nogi najbolj priležnih

čevljev

za dame, gospode in otroke.

Viktorija Sterniša

Gg. učiteljcem, učiteljicam in drž. uradnikom 15% popusta.

11-50 Cene: 15-50

Modni salon

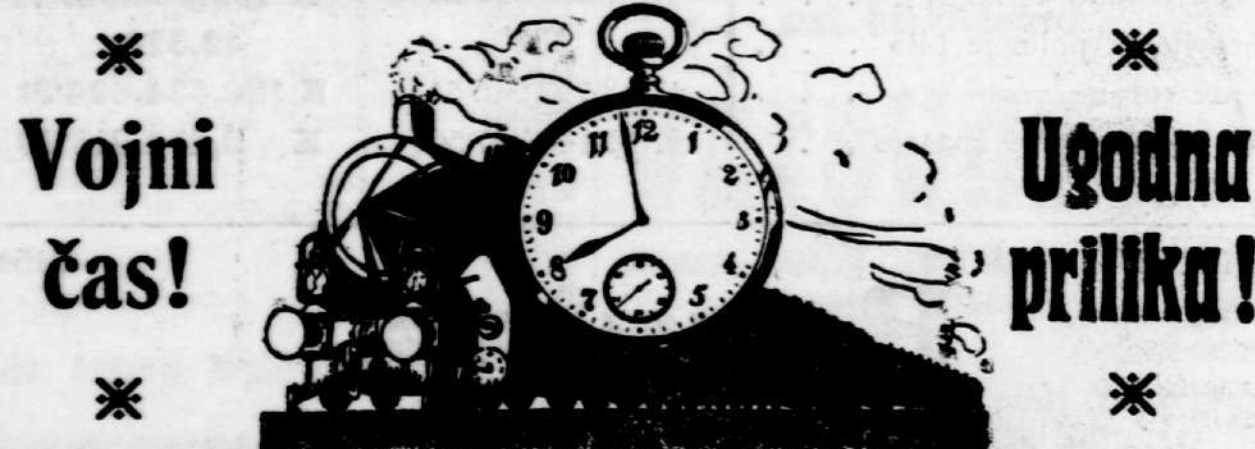
M. Sedej-Strnad

priporoča cenjenim damam 3314

: klobuke le najfinejše izvršbe. :
Žalni klobuki vedno na razpolago.

Ljubljana, Prešernova ulica. Palača Mestne hranilnice.

Velika zaloga najmodernejših slaničev. V
Klobuke cilindre in čepice
in v veliki izbiri
v najnovejših fazonah in v veliki izbiri
priporoča
IVAN SOKLIČ.
133
Pristel Panama-slanički od 9 K do 50 K. 42

Vojni čas!

Ugodna prilika!

Vsled obile zaloge ur, zlatnine, srebrnine in lepih briljantov, nudim cenj. odjemalcem sedaj še blago po starih cenah, zato naj nihče ne zamudi ugodne prilike in naj si nabavi potrebno. 2000 budilk ur K 4— in 5— dokler še stara zaloga. Krasna namizna oprava po znižanih cenah. — Kupuje staro srebro in zlato. V vojnem času je neobhodno potrebna fina, zanesljivo idoča ura ali žepna budilka, kakršno dobite samo pri stari res domači tvrdki

F. ČUDEN
LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 1.

Kdor nima časa v Ljubljano priti, naj naroči cenik, ki se pošlje zastoj in pošt. prosto.

Najnižje cene.

Najnižje cene.

Prvi slovenski pogrebni zavod v Ljubljani.

Prešernova ulica šteč. 44.

Prireja pogrebe v Ljubljani in na deželi od najpriprostejše do najelegantnejše vrste, v odprtih kakor tudi s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogo

vseh potrebščin za mrliča,

kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene krste, čevlje, vence, umetne svetilice, kovine, porcelana in perl.

Zahteva naj vsakdo o potrebi cenik in se bode prepričal, da so cene znatno nižje kakor drugod! Ceniki so franko in zastoj na razpolago. Posebno se tudi priporoča celim soročnikom na deželi, ki imajo svoje v domači bolnici. Te pogrebe oskrbuje po izredno nizkih cenah.

Za sinčaj potrebo se vnapre priporoča

JOSIP TURK.

